

คำสั่งกรมสรรพากร

ที่ ป. ๑๑๕/๒๕๕๕

เรื่อง การเสียภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม

สำหรับกิจการตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิต

เพื่อให้เจ้าพนักงานสรรพากรถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบและแนะนำเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ และภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับกิจการตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิต กรมสรรพากรจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

(๑) คำว่า “บริษัทประกันชีวิต” หมายความว่า บริษัทประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต

(๒) คำว่า “ตัวแทน” หมายความว่า ตัวแทนประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และให้หมายความรวมถึง บุคคลซึ่งทำหน้าที่งานลักษณะทำนองเดียวกับตัวแทนประกันชีวิตให้แก่บุคคลใดๆ

(๓) คำว่า “นายหน้า” หมายความว่า นายหน้าประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และให้หมายความรวมถึง บุคคลที่ทำหน้าที่งานลักษณะทำนองเดียวกับนายหน้าประกันชีวิตให้แก่บุคคลใดๆ

(๔) คำว่า “หัวหน้าตัวแทน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อตกลงหรือข้อผูกพันกับบริษัทประกันชีวิตให้ทำหน้าที่ในฐานะผู้นำกลุ่มซึ่งมีหน้าที่ให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา หรือด้วยประการอื่นใดแก่ตัวแทนที่อยู่ในกลุ่มหรืออยู่ในทีมหรือในลักษณะทำนองเดียวกับกลุ่ม หรือทีม ไม่ว่าจะเรียกว่าเป็นผู้จัดการ

หัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าเขต หรือหัวหน้าภาค หรือเรียกเป็นอย่างอื่นในลักษณะทำนองเดียวกัน โดยจะได้รับค่าตอบแทนจากบริษัทประกันชีวิต

(๕) คำว่า “ค่าตอบแทน” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นที่คำนวณได้เป็นเงิน รวมทั้งค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้นับออกแทนให้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเรียกว่าเป็นค่าบำเหน็จ ค่าธรรมเนียม ส่วนลด รางวัล โบนัส หรือเรียกเป็นอย่างอื่นที่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนได้รับเนื่องจากการเป็นตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทน

ตัวอย่าง

(ก) ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนได้รับประโยชน์จากการที่บริษัทประกันชีวิตได้ให้ไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ หรือไปสัมมนาที่ต่างประเทศ มูลค่าของประโยชน์ที่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนได้รับจากการไปท่องเที่ยวหรือสัมมนาในต่างประเทศดังกล่าว ถือเป็นค่าตอบแทนที่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนได้รับจากบริษัทประกันชีวิตที่ต้องนำมารวมคำนวณเสียภาษีด้วย

(ข) บริษัทประกันชีวิตมีนโยบายให้รางวัลแก่ตัวแทนประกันชีวิต หรือนายหน้าประกันชีวิตหรือหัวหน้าตัวแทนที่ทำผลงานได้ดีเด่น หรือทำรายได้ได้ตามเป้าหมายตามหลักเกณฑ์ที่บริษัทประกันชีวิตกำหนดไว้ โดยให้รางวัลเป็นเงินหรือทรัพย์สินรางวัลดังกล่าวย่อมถือเป็นค่าตอบแทนของตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนที่ได้รับจากบริษัทประกันชีวิตซึ่งต้องนำมารวมคำนวณเสียภาษีด้วย

ข้อ ๒ ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทน มีหน้าที่ต้องเสียภาษี ดังนี้

๒.๑ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา

(๑) ค่าตอบแทนที่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนได้รับจากบริษัทประกันชีวิตหรือบุคคลใดๆ เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๕๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร โดยในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้มีสิทธิหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้อย่างเดียวในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าตอบแทนที่ได้รับ แต่ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท และในกรณีที่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนได้รับเงินได้ ตามมาตรา ๕๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร จากนายจ้างอื่นด้วย ให้หักค่าใช้จ่ายสำหรับเงินได้ ตามมาตรา ๕๐ (๑) และมาตรา ๕๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากรเป็นการเหมาได้อย่างเดียวในอัตราร้อยละ ๕๐ ของเงินได้ที่ได้รับ แต่รวมกันต้องไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท

ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนซึ่งมีเงินได้ตามวรรคหนึ่ง ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาภายในเดือนมีนาคมของปีถัดจากปีภาษีที่ได้รับเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ ในกรณีผู้มีเงินได้เป็นฝ่ายภริยา และได้อยู่ร่วมกันกับสามีตลอดปีภาษีในปีที่มีเงินได้ ให้ถือเอาเงินได้ดังกล่าวเป็นเงินได้ของสามี และให้สามีมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นรายการและเสียภาษี ตามมาตรา ๕๗ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร

(๒) กรณีตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนมีหลักฐานในการประกอบกิจการให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ได้ประกอบกิจการในรูปแบบของการทำธุรกิจและสามารถพิสูจน์รายจ่ายในการประกอบกิจการได้ ซึ่งต้องมีลักษณะการประกอบกิจการ ดังนี้

(ก) ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน และ

(ข) ได้จัดตั้งเป็นสำนักงานในการประกอบกิจการ โดยมีอาคารสำนักงานเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง หรือเช่าจากบุคคลอื่น โดยมีหลักฐาน เช่น หลักฐานการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ สัญญาเช่าสำนักงาน และ

(ค) มีการลงทุนด้วยการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ มีค่าใช้จ่ายสำนักงาน และ

(ง) มีการจ้างลูกจ้างหรือพนักงานในการประกอบกิจการ โดยมีหลักฐานตามสัญญาจ้างแรงงาน หลักฐานการจ่ายเงินเข้ากองทุนประกันสังคม ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และหลักฐานการแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่ง ในกรณีการคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย ไม่มีภาษีที่ต้องหัก ณ ที่จ่ายและนำส่ง จะต้องหลักฐานเกี่ยวกับการยื่นรายการเกี่ยวกับค่าจ้างแรงงานตามแบบ ภ.ง.ด. ๑ ก.

(จ) มีค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการ เช่น ค่ารับรอง หรือค่าบริการเพื่อประโยชน์ในการติดต่อกับลูกค้า และ

(ฉ) มีหนังสือรับรองจากบริษัทประกันชีวิตว่า ไม่มีการจ่ายเงินชดเชยหรือออกค่าใช้จ่ายแทนให้

ค่าตอบแทนที่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทน ได้รับจากบริษัทประกันชีวิตในการประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง เข้าลักษณะเป็นเงินได้ตามมาตรา ๕๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร และในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร โดยให้นำมาตรา ๖๕ ทวิ และมาตรา ๖๕ ตริ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ หากตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนไม่สามารถพิสูจน์รายจ่ายและไม่มีหลักฐานในการประกอบกิจการ

ตามวรรคหนึ่ง เงินค่าตอบแทนที่ได้รับจากบริษัทประกันชีวิตเข้าลักษณะเป็นเงินได้
ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนซึ่งมีเงินได้ตาม
วรรคสอง ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและชำระภาษี ดังนี้

(ก) ค่าตอบแทนที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือน
มิถุนายน ให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาพร้อมกับชำระภาษี
ภายในเดือนกันยายนของทุกปีภาษี ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๖ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

(ข) ค่าตอบแทนที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือน
ธันวาคม ให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาพร้อมกับชำระภาษี
ภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป โดยให้นำภาษีที่ชำระไว้แล้วตาม (ก) มาเป็นเครดิต
หักออกจากภาษีที่ต้องชำระได้ ทั้งนี้ ในกรณีผู้มีเงินได้เป็นฝ่ายภริยาและได้อยู่ร่วมกัน
กับสามีตลอดปีภาษีในปีที่มีเงินได้ ให้ถือเอาเงินได้ดังกล่าวเป็นเงินได้ของสามี และ
ให้สามีมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นรายการและเสียภาษี ตามมาตรา ๕๗ ตรี
แห่งประมวลรัษฎากร

(๓) ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนซึ่งได้มีการรวมกับ
บุคคลอื่นในลักษณะเป็นกลุ่มหรือทีมหรือในลักษณะทำนองเดียวกันในการหาผู้เอาประกันชีวิต
โดยตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนต้องได้รับค่าตอบแทนในการทำหน้าที
เป็นตัวแทนหรือนายหน้าเพียงคนเดียว แต่ปรากฏหลักฐานว่าให้มีการรับเงิน
ค่าตอบแทนในชื่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะบุคคลอื่นจะได้รับค่าตอบแทนจริงหรือไม่ ให้ถือว่า
ค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นเงินได้ของตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนนั้น
ทั้งจำนวน

๒.๒ ภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีนายหน้าประกันชีวิตซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ค่าตอบแทนจากการเป็นนายหน้าประกันชีวิต ต้องนำมารวมเป็นรายได้ในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา ๖๕ แห่งประมวลรัษฎากร

๒.๓ ภาษีมูลค่าเพิ่ม การให้บริการของตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนแก่บริษัทประกันชีวิตหรือนุคคลใด ๆ เข้าลักษณะเป็นการให้บริการตามมาตรา ๗๗/๑ (๑๐) แห่งประมวลรัษฎากร จึงอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๗๗/๒ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร โดยต้องนำรายรับซึ่งเป็นค่าตอบแทนที่ได้รับมารวมคำนวณเป็นมูลค่าของฐานภาษีเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนี้

(๑) กรณีตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนมีรายรับไม่เกิน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ย่อมได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา ๘๑/๑ แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดมูลค่าของฐานภาษีของกิจการขนาดย่อมซึ่งได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๓๕๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนตามวรรคหนึ่ง หากประสงค์จะเสียภาษีมูลค่าเพิ่มก็ให้กระทำได้โดยให้แจ้งต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้แจ้งต่ออธิบดีกรมสรรพากร ตามมาตรา ๘๑/๓ (๒) และมาตรา ๘๕/๑ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

(๒) กรณีตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนมีรายรับเกิน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และจะต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ มีรายรับเกิน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ตามมาตรา ๘๕/๑ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร โดยเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามอัตราภาษี ตามมาตรา ๘๖ แห่งประมวลรัษฎากร

ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนซึ่งได้มีการรวมกับ บุคคลอื่นในลักษณะเป็นกลุ่มหรือทีมหรือในลักษณะทำนองเดียวกันในการหาผู้เอาประกันชีวิต โดยตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนต้องได้รับค่าตอบแทนในการทำหน้าที เป็นตัวแทนหรือนายหน้าเพียงคนเดียว แต่ปรากฏหลักฐานว่าให้มีการรับเงินค่าตอบแทน ในชื่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะบุคคลอื่นจะได้รับค่าตอบแทนจริงหรือไม่ ให้ถือว่าค่าตอบแทน ดังกล่าวเป็นรายรับของตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนนั้นทั้งจำนวน

ข้อ ๓ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือบุคคลใด ๆ ซึ่งเป็นผู้จ่ายค่าตอบแทน ให้แก่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทน ผู้จ่ายมีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และต้องนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ต่อกรมสรรพากรภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

ในการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้จ่ายที่จ่ายค่าตอบแทน ให้แก่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนที่มีการรวมกลุ่มกับบุคคลอื่นในลักษณะ รวมกันเป็นทีมหรือกลุ่มหรือในลักษณะทำนองเดียวกันในการหาผู้เอาประกันชีวิต โดยผู้จ่ายต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนซึ่งทำหน้าที่ เป็นตัวแทนหรือนายหน้าเพียงคนเดียว แต่ปรากฏหลักฐานว่าให้มีการรับเงินค่าตอบแทน ในชื่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะบุคคลอื่นจะได้รับค่าตอบแทนจริงหรือไม่ ให้ถือว่าค่าตอบแทน ดังกล่าวเป็นการจ่ายให้แก่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนนั้น ทั้งจำนวน

ตัวอย่าง นาย ก. เป็นตัวแทนประกันชีวิต ได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนประกันชีวิตตามกรมธรรม์ที่นาย ก. เป็นตัวแทนในการหาประกันชีวิตแต่เพียงผู้เดียว แต่ได้มีการจ่ายค่าตอบแทนในชื่อของบุคคลอื่นที่อยู่ในกลุ่มหรือทีมในการหาประกันชีวิตของนาย ก. ด้วย ถือได้ว่าเป็นการจ่ายค่าตอบแทนให้นาย ก. เพียงคนเดียว

ข้อ ๔ การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามข้อ ๓ ให้ผู้จ่ายคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ดังนี้

(๑) กรณีจ่ายค่าตอบแทนที่เข้าลักษณะเป็นเงินได้ ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร ตามข้อ ๒.๑ (๑) ให้แก่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา จะต้องคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา ๕๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ดังนี้

(ก) กรณีการจ่ายค่าตอบแทนที่สามารถคำนวณหาจำนวนคราวที่จะต้องจ่าย (ต่อปี) ได้ ให้คำนวณหาจำนวนค่าตอบแทนเสมือนว่าได้จ่ายทั้งปี โดยให้นำค่าตอบแทนที่จ่ายแต่ละคราวคูณด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่ายในปีภาษีนั้น ได้จำนวนเท่าใดให้นำค่าตอบแทนเสมือนจ่ายทั้งปีนั้น มาคำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา ๕๘ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร กล่าวคือ นำมาหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน และคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา ได้จำนวนภาษีทั้งสิ้นเท่าใดให้นำมาหารด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่ายทั้งปี ได้ผลลัพธ์เป็นเงินเท่าใด ให้หักเป็นเงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย ในแต่ละคราวที่จ่ายเงิน

กรณีมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนค่าตอบแทนที่จ่ายระหว่างปี ให้คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายใหม่ทุกคราว ตามวิธีการตามวรรคหนึ่ง

กรณีมีการจ่ายเงินพิเศษเป็นครั้งคราวระหว่างปี เช่น รางวัล โบนัส หรือประโยชน์จากการได้ไปสัมมนาหรือท่องเที่ยว ให้นำเงินพิเศษนั้นคูณด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่าย (ต่อปี) เพื่อหาจำนวนเงินพิเศษเสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปี และให้นำมารวมเข้ากับค่าตอบแทนที่จ่ายตามปกติที่คำนวณได้เสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปี แล้วคำนวณภาษีใหม่ ตามเกณฑ์ในมาตรา ๕๘ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร กล่าวคือ นำมาหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน และคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา เป็นเงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใดให้นำภาษีที่คำนวณจากเงินได้พึงประเมินที่จ่ายตามปกติทั้งปี (ก่อนจ่ายเงินพิเศษ) หักออกได้ผลลัพธ์เป็นเงินภาษีที่หัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินพิเศษซึ่งจ่ายเป็นครั้งคราวนั้น แล้วให้นำมารวมกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับเงินที่จ่ายตามปกติในคราวนั้น ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นเงินภาษีที่ต้องหัก ณ ที่จ่ายทั้งสิ้น ในคราวที่มีการจ่ายเงินพิเศษนั้น

(ข) กรณีการจ่ายค่าตอบแทนที่ไม่สามารถคำนวณหาจำนวนคราวที่จะต้องจ่าย (ต่อปี) ให้คำนวณภาษีจากเงินได้พึงประเมินที่จ่ายแต่ละคราวตามเกณฑ์ในมาตรา ๕๘ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ได้ผลลัพธ์เป็นเงินเท่าใดให้หักเป็นเงินภavn นำส่งไว้เท่านั้น หากคำนวณแล้วไม่มีเงินภาษีที่ต้องเสียก็ไม่ต้องหัก ในปีเดียวกันนี้ ถ้ามีการจ่ายค่าตอบแทนให้ผู้รับรายเดียวกันนี้อีก ให้นำค่าตอบแทนที่จ่ายในครั้งแรกมารวมกับค่าตอบแทนที่จ่ายในครั้งที่สองแล้วคำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา ๕๘ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร เช่นเดียวกับการคำนวณครั้งแรก หากคำนวณแล้วไม่มีภาษีที่ต้องเสียก็ไม่ต้องหัก ถ้าได้ผลลัพธ์เป็นเงินเท่าใดให้นำเงินภาษีที่หักและนำส่งไว้แล้ว (ถ้ามี) มาเครดิตออก เหลือเท่าใดจึงหักเป็นเงินภาษีและนำส่งไว้เท่านั้น ถ้ามีการจ่ายค่าตอบแทนในครั้งที่สามและครั้งต่อไป ก็ให้คำนวณตามวิธีดังกล่าวนี้ ทุกครั้งไป

(๒) กรณีจ่ายค่าตอบแทนที่เข้าลักษณะเป็นเงินได้ ตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร ตามข้อ ๒.๑ (๒) ให้แก่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา และผู้จ่ายเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อย ๓.๐ ตามข้อ ๑๒/๑ (๑) ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. ๔/๒๕๒๘ เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ลงวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. ๑๐๔/๒๕๔๔ เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) กรณีจ่ายค่าตอบแทนให้แก่นายหน้าซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และผู้จ่ายเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ให้ผู้จ่ายหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ ๓.๐ ตามข้อ ๑๒/๑ (๒) ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. ๔/๒๕๒๘ เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ลงวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. ๑๐๔/๒๕๔๔ เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐ แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๕ บริษัทประกันชีวิตซึ่งได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทน และพิสูจน์ได้ว่ารายจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นรายจ่ายเพื่อทำกำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ และสามารถพิสูจน์ตัวผู้รับได้ ค่าตอบแทนดังกล่าว ย่อมนำมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิในการคำนวณ

ภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๕ ตี (๑๓) และมาตรา ๖๕ ตี (๑๘) แห่งประมวลรัษฎากร

รายจ่ายค่าตอบแทนที่บริษัทประกันชีวิตได้จ่ายไปเพื่อให้ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนได้รับประโยชน์จากรายจ่ายดังกล่าว เช่น รายจ่ายเพื่อให้ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนไปท่องเที่ยวหรือสัมมนาในต่างประเทศที่จะเข้าลักษณะเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะตามวรรคหนึ่ง จะต้องเป็นรายจ่ายที่บริษัทประกันชีวิตได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจนและมีข้อผูกพันที่จะต้องให้ประโยชน์แก่ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนตามระเบียบหรือข้อกำหนดของบริษัทประกันชีวิตที่ประกาศให้ตัวแทนหรือนายหน้าหรือหัวหน้าตัวแทนทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๖ ให้นำความในข้อ ๑ ถึงข้อ ๕ มาใช้บังคับสำหรับผู้มีเงินได้ที่มิได้ลักษณะทำนองเดียวกับตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิต เช่น ตัวแทนประกันวินาศภัย นายหน้าประกันวินาศภัย ตัวกลางค้าข้าว (หยง)

ข้อ ๗ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือตอบข้อหารือ หรือแนวทางปฏิบัติใดของกรมสรรพากรที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้เป็นอันยกเลิก

ข้อ ๘ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

ศุภรัตน์ ควัดน์กุล

อธิบดีกรมสรรพากร